

Falsa bandera

written by Albert Pont | 17 d'agost de 2021

Reedició de l'article inicialment publicat el 6/9/2017

Espanya s'ho jugava tot a una sola carta: atacar Catalunya per terra, mar i aire, en paraules de la mateixa Soraya Sáez de Santamaría. Fins i tot, algunes de les perverses i clarividents declaracions de l'exministre Margallo advertien de la data aproximada i deixaven entreveure que, al seu entendre, les persones amb responsabilitat d'Estat tenen el deure d'assumir el cost moral d'algunes morts si amb elles s'evita un mal molt major. Com deia el mateix Margallo «un ataque terrorista se supera, la disolución de España es irreversible»; una maquiavèl·lica lliçó de *realpolitik* que les autoritats catalanes no trigarien a aprendre.

Els dirigents espanyols estaven convençuts de la superioritat de la seva força bruta en un conflicte obert contra Catalunya. Aquest és l'escenari on les autoritats espanyoles se senten més confortables. I tanmateix, la unitat d'Espanya s'ha esclafat com una joguina de llautó rovellat sota les botes del flamant cap dels Mossos d'Esquadra. Malgrat el mal menor de no haver pogut impedir l'ocupació de l'aeroport del Prat per la Guàrdia Civil amb motiu d'un conflicte laboral convenientment provocat setmanes abans del referèndum d'independència, la Generalitat ha acabat calçant-se els experimentats serveis d'intel·ligència i cossos de seguretat espanyols. I ho ha fet sense contemplacions, avançant-se a qualsevol possible reacció del govern espanyol i emprant les seves mateixes armes: l'ús quirúrgic de la força, l'exercici de l'autoritat sota l'empара de la seguretat nacional, i una adequada gestió de la informació que ha permès construir un relat sòlid, quasi ètic, davant d'una opinió pública commocionada i una comunitat internacional expectant.

El govern ha deixat que les xarxes socials i la premsa lliure parlessin i, sobretot, ha permès que l'enemic difongués el seu propi relat dels fets fins al punt de posar-se en evidència. La gestió de la informació per part de la Generalitat i els mitjans catalans contrasta profundament amb el discurs preparat d'antuvi d'alguns mitjans espanyols afins al règim, en una perillosa associació d'idees entre gihadisme i sobiranisme que durant el passat episodi de 2015 els germans Fernández Díaz no varen saber explotar (mai millor dit). Així, la interpretació apriorística d'uns esdeveniments que finalment se'ls ha escapat de les mans els ha posat una vegada més en contradicció i ha deixat sense sentit les editorials d'alguns diaris reclamant la nostra renúncia al procés i a la independència.

Tot plegat ha sacsejat l'Estat espanyol des dels fonaments i les clavegueres fins a les més altes instàncies i ha erosionat la unitat del seu govern en relació al procés sobiranista. La divisió en el ple del consell de ministres es va començar a fer palesa a mida que s'evidenciava que era la Generalitat qui tenia el control de la crisi i qui n'assumia la gestió. Encara sort que alguns varen entendre *in extremis* que una quinzena de morts no justificava una ocupació militar de Catalunya tal com estava previst. A més, tampoc hauria tingut gaire sentit, ja que l'amenaça del terrorisme islàmic no entén ni d'Estats, ni de nacionalitats, ni de regions, simplement perquè aquesta no és la seva lògica. L'amenaça del terrorisme islàmic, quan és real, afecta Occident, i no la regió secessionista d'un Estat a batre.

El cas és que durant la vigília i els dies immediatament posteriors als atemptats, el desconcert regnava a Espanya. Els membres del govern espanyol no se'n sabien avenir de com convenientment saltaven pels aires (dues vegades en menys de vint-i-quatre hores) les seves frustrades esperances de garantir la unitat nacional, dipositades en uns maldestres aficionats a col·leccionar bombones de butà de segona mà.

Després d'això, el desconcert en el si del govern espanyol va ser monumental quan es va fer públic que el responsable de l'atropellament massiu a les Rambles va aconseguir fugir d'una acció improvisada per escapar del centre de Barcelona sense que el detectés cap dels centenars de càmeres de seguretat sembrades pel nucli antic, ni cap dels nombrosos controls policials que varen tenir paralitzada l'àrea metropolitana durant interminables hores d'angoixa. I al final, se'ls va glaçar la sang quan aquest mateix personatge apareixia mort a trets pels Mossos quatre dies després; però, això sí, amb la cara inflada i completament desencaixada.

I encara us diré més, per primera vegada el govern espanyol va ser conscient que la Generalitat no posa la seva seguretat nacional en mans d'aficionats. Tots hem pogut veure la imatge del terrorista desaparegut i abatut pels Mossos, fotografiat mort i amb els ulls oberts; un petit detall que només pot passar desapercebut entre aquells que encara no saben el pa que s'hi dóna. És com si tot plegat respongués a la macabra escenificació d'alguna mena de ritual amb un clar missatge amenaçador adreçat als instigadors últims dels atacs de Barcelona i Cambrils; una escena que, per cert, la premsa espanyola es va afanyar a publicar tan estúpidament que encara no s'han adonat del seu error. En fi, les expressions de culpabilitat de les autoritats espanyoles assistents a la cerimònia a la Sagrada Família (oficiada exclusivament en castellà), diuen molt de la confusió que fins aleshores imperava a les clavegueres de l'Estat. Però la inexistent mobilització de la societat espanyola en solidaritat pels nostres morts, encara diu més.

Aquesta vegada les nostres autoritats han estat capaces d'anticipar-se als fets, cosa que ha permès capgirar radicalment l'escenari polític del procés i la posició de força entre el govern espanyol i la Generalitat. Espanya porta el pas canviat, i a partir d'ara es veurà obligada a improvisar noves vies de contenció del procés mentre els seus

mitjans intoxicuen sobre la labor dels mossos. Ara, el ventall de possibilitats està més obert que mai. Però el temps corre a favor nostre i el full de ruta segueix inalterable.

Malgrat l'estela de víctimes, la Generalitat ha superat la prova amb *cum laude*, perquè més enllà d'anticipar-se als esdeveniments i evitar centenars de víctimes mortals (que és el que hauria passat si els Mossos no haguessin intervingut), ha sortit reforçada davant la comunitat internacional. Les nostres autoritats han demostrat tenir el control efectiu del territori i han estat capaces de prescindir de qualsevol dilema ètic davant la imminent violació de la nostra seguretat nacional. Al capdavall, com diria Margallo, un atac terrorista se supera, però la independència de Catalunya és irreversible. A més, hem de considerar que la participació en operacions amb foc real com la que ens ocupa, estreny encara més els llaços entre els agents dels cossos de seguretat implicats, amb independència del seu origen i ideologia, per simple camaraderia i conveniència corporativa. Ara ja no hi pot haver dubtes sobre la seva fidelitat en cas de ruptura amb l'Estat espanyol, si és que en algun moment n'hi ha hagut cap.

Espanya ha optat per un perillós camí sense retorn que debilita la unitat dels seus estaments pel que fa al procés sobiranista, davant l'evidència que la Generalitat és capaç d'emprar instruments només reservats als Estats independents. I la seva divisió es farà més gran a mesura que la Generalitat sigui capaç de neutralitzar les accions de l'Estat espanyol per evitar la independència. Arribat a aquest punt, potser el pas següent sigui que la Generalitat abandoni l'actitud defensiva. Al cap i a la fi, la comunitat internacional acostuma a mirar cap a una altra banda quan un Estat reacciona amb l'aplicació de contramesures davant una amenaça real a la seva seguretat nacional; sempre, és clar, que es respectin els usos i bons costums de l'*ius in bello*. És a dir, sempre que tinguin caràcter preventiu com ara la neutralització d'un atac imminent com és el cas que ens ocupa, o bé, sempre que les

contramesures adoptades i executades en terreny contrari siguin immediatament posteriors i proporcionades a l'atac, quan aquest no s'hagi pogut preveure o neutralitzar a temps.

Cert, la divisió dins del sí de l'Estat espanyol encara és latent, però acabarà esclatant. De fet, alguns agents polítics espanyols comencen a plantejar tímidament una sortida pactada a la crisi política amb Catalunya, encara que siguin convenientment silenciats. L'orgull espanyol que impregna les altes esferes de l'Estat està més ferit que mai, així que encara no podem descartar la improvisació de nous episodis igualment èpics. O algú es creu que la recent visita de Zoido al Marroc respon a motius de simple cortesia institucional?

Ara, a Espanya no li queda cap altra opció que intoxicar mentre en prepara alguna altra de grossa. És previsible doncs, que una vegada recuperat del cop, el govern espanyol ho torni a provar. A la fi, no hi ha poble més obstinat que l'espanyol i bandera més falsa que la d'Espanya.